Avizat,
Consiliu Științific
Președinte
Prof. Dr. Horia CHIRIAC

Aprobat,
Director General
Dr. Nicoleta LUPU
Prin Decizia nr……/…..

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

CODUL DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ ÎN ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

- *Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică Tehnică – IFT Iași* -

2026

Cuprins

1. DISPOZIȚII GENERALE 3
2. GLOSAR DE TERMENI ÎN ETICA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE 4
3. PRINCIPIILE FUNDAMENTALE DE ETICĂ ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ 6
4. REGULI ȘI NORME DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ ÎN CERCETARE 7
5. ABATERI DE LA NORMELE DE BUNĂ CONDUITĂ ÎN CERCETARE 11
6. CONFLICT DE INTERESE ȘI COLABORĂRI EXTERNE 13
7. SANCȚIUNI 15
8. NORME SPECIFICE DE ETICĂ ȘI BUNĂ CONDUITĂ ÎN ACTIVITATEA DE CERCETARE DIN DOMENIUL FIZICII ȘI AL ȘTIINȚELOR NATURII 17
9. PREVEDERI FINALE 18

Cap. 1. DISPOZIȚII GENERALE

Codul de etică a cercetării și de conduită în activitatea de cercetare reglementează normele de conduită morală și profesională aplicabile personalului de cercetare din cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică Tehnică – IFT Iași (INCDFT-IFT Iași).

Scopul său este promovarea valorilor integrității, responsabilității și excelenței în cercetarea științifică, ca fundament pentru calitate, credibilitate și progres în activitatea științifică și inovare.

Prezentul Cod respectă și este în concordanță cu Carta Europeană a Cercetătorului și Codul de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor, documente ale Comisiei Europene în baza cărora INCDFT-IFT Iași a obținut certificarea "HR Excellence in Research".

INCDFT-IFT Iași promovează o cultură organizațională bazată pe valorile HRS4R (Human Resources Strategy for Researchers) și își asumă aplicarea continuă a acestora în toate politicile de resurse umane, inclusiv cele de etică, integritate și conduită profesională.

Prezentul Cod de etică completează aspectele legate de valorile instituționale prevăzute în Strategia de Dezvoltare Instituțională și în Regulementul Intern al INCDFT-IFT Iași.

Codul de etică este elaborat și are în vedere reglementarile interne și internaționale în domeniu, legislația Uniunii Europene și standardele acesteia privind etica în cercetarea științifică și anume:

- H.G. nr. 1311/1996 privind înființarea Institutului National de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică Tehnică – IFT Iași (INCDFT-IFT Iași), cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, așa cum a fost aprobată prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 745/2016 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică Tehnică – IFT Iași (INCDFT-IFT Iași);
- Legea nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare;
- Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 6905/2025 privind aprobarea codurilor de etică şi bună conduită în cercetare, dezvoltare şi inovare ale personalului CDI din organizaţiile de cercetare, pe domenii ale cercetării;
- Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 6886/2025 privind aprobarea Codului de etică şi deontologie profesională al personalului din cercetare, dezvoltare şi inovare;
- Carta europeană a cercetătorilor și Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor, Recomandarea Consiliului (C/2023/1640) privind un cadru european pentru atragerea și păstrarea în Europa a talentelor din domeniul cercetării, inovării și antreprenoriatului;
- Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date;
- Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare;
- Contractul colectiv de muncă al INCDFT-IFT Iași;
- OSGG nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare (Standardul 1 – Etică și integritate);

Cap. 2. GLOSAR DE TERMENI IN ETICA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

În sensul prezentului cod, termenii de bază sunt definiţi astfel:

a. ***acţiune ostilă*** - mijlocirea oricărei acţiuni efectuate pentru a acoperi instituţia sau membrii ei de efectele negative asupra statutului unităţii sau instituţiei de cercetare-dezvoltare. Ea se referă la angajări, acordarea de grade profesionale, promovări, obţinerea de granturi sau contracte, cooperări etc.;

b. ***alegaţie*** - invocarea unei teorii, unei păreri, unui document etc. pentru a argumenta frauda în cercetarea ştiinţifică;

c. ***ancheta*** - etapa iniţială a cercetărilor asupra fraudei în cercetarea ştiinţifică, care se declanşează după alegaţie. Ancheta are rolul de a verifica dacă alegaţia are o bază reală sau nu şi este realizată de un număr mic de persoane;

d. ***arbitrarea*** - rezolvarea unei dispute asupra fraudei în cercetarea ştiinţifică de către o comisie de arbitrii. Decizia arbitrului trebuie respectată în instituţia de cercetare-dezvoltare;

e. ***arbitru*** - persoană juridică sau fizică, cu calificare corespunzătoare numită în cadrul comisiei de arbitri, care trebuie să analizeze şi să decidă conform prevederilor legale asupra gradului de culpabilitate al persoanei acuzate de abatere de la buna conduită în cercetarea ştiinţifică;

f. ***autoplagiat*** - republicarea unor părți substanțiale din propriile publicații anterioare, inclusiv traduceri, fără a indica în mod corespunzător sau a cita originalul.

g. ***buna practică*** - respectarea ansamblului de acte normative care reglementează buna conduită în cercetarea ştiinţifică;

h. ***coautor al unei publicații*** - orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;

i. ***comunitate ştiinţifică*** - grup de cercetători ştiinţifici ai unităţilor sau instituţiilor de cercetare-dezvoltare. În sens larg, totalitatea cercetătorilor ştiinţifici dintr-o ţară, dintr-o zonă a lumii sau din întreaga lume;

j. ***confecționarea de rezultate sau date*** - raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități CDI;

k. ***confidenţialitate*** - păstrarea secretului asupra cercetării ştiinţifice aflată în desfăsurare sau recent finalizate, asupra persoanei acuzată de fraudă şi asupra persoanei care face o alegaţie;

l. ***conflict de interese*** - situaţia de incompatibilitate în care se află o persoană juridică sau fizică care are un interes personal ce influenţează imparţialitatea şi obiectivitatea activităţilor sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activităţilor de cercetare - dezvoltare şi obţinera de granturi sau contracte de cercetare; interesul personal include orice avantaj

m. ***eroare*** - eroare neintenţionată, datorată insuficientei informări, insuficientei practici profesionale, neglijenţei profesionale sau entuziasmului ştiinţific exagerat; depistarea erorii impune autorului ei obligaţia de a o denunţa public; în cazul lucrărilor publicate, recunoaşterea erorii trebuie făcută în aceeaşi revistă, jurnal etc. în care ea a apărut;

n. ***evaluare*** - aprecierea rezultatelor cercetării ştiinţifice prin folosirea unor criterii calitative şi cantitative, cum ar fi impactul asupra societăţii, sau asupra mediului ambiant, prestigiul revistei, jurnalului, numărul de citări, etc;

o. ***falsificarea de rezultate sau date*** - raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental

ori numeric pentru a obține datele dorite fără a raporta alterările efectuate, în scopul denaturării adevărului științific;

p. ***frauda în ştiinţă*** - acţiunea deliberată de confecţionare, falsificare, plagiere, înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării ştiinţifice sau alte procedee care se abat mult de la practicile acceptate de comunitatea ştiinţifică şi care au ca scop obţinerea unui prestigiu ştiinţific, a unor finanţări, a conducerii de proiecte sau a aceptării rapoartelor de cercetare etc.;

q. ***integritate*** - politica cercetătorilor individuali, a unităţilor şi instituţiilor de cercetare-dezvoltare şi a asociaţiilor cu preocupări în domeniul cercetării şi/sau valorificării rezultatelor ştiinţifice pentru respectarea demnităţii umane, a valorilor intrinseci ale ştiinţei, a animalelor şi a mediului înconjurător;

r. ***investigaţie*** - etapa a doua a cercetărilor asupra fraudei, care urmează anchetei şi care se bazează pe fapte dovedite;

s. ***paternitate*** - calitatea de autor al unui produs ştiinţific;

t. ***plagiat -*** prezentarea drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, teorii, rezultate sau metode științifice preluate din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;

u. ***probitate intelectuală*** - neacceptarea falsificării de rezultate ştiinţifice, neînsuşirea de idei sau rezultate ale cercetării ştiinţifice, nedivulgarea conflictelor de interese etc., cu scopul de a nu induce în eroare comunitatea ştiinţifică şi de a nu crea prejudicii societăţii;

v. ***produs ştiinţific*** - studiu de interes naţional, produs (model, sistem etc), tehnologie (metodologie), publicaţie, brevet de invenţie, program de calculator etc. obţinut în urma activităţii de cercetare ştiinţifică;

w. ***proprietate intelectuală*** - totalitatea mijloacelor prin care o idee este difuzată (carte, articol, suport electronic etc.), precum şi dreptul de autor corespunzător; după caz, proprietatea intelectuală se poate referi şi la tezele de doctorat; lucrarea semnată de mai mulţi autori aparţine fiecăruia dintre ei; dacă ideea n-a fost difuzată printr-unul din mijloacele menţionate ea nu reprezintă o proprietate intelectuală;

x. ***responsabilitate*** - responsabilitatea cercetătorilor individuali, a unităţilor şi instituţiilor de cercetare-dezvoltare, precum şi a publicaţiilor ştiinţifice pentru păstrarea integrităţii în cercetare;

y. ***sancţiune*** - sancţiune aplicată persoanei fizice sau juridice, care nu respectă reglementările bunei conduite în activitatea de cercetare ştiinţifică, dezvoltare tehnologică şi inovare;

z. ***standard ştiinţific*** - normă sau ansamblu de norme care reglementează buna conduită în cercetarea ştiinţifică;

aa. ***valoare ştiinţifică*** - calitatea unui produs ştiinţific de a contribui la progresul cunoaşterii.

ab. **INCDFT-IFT Iași** – Institutul Național de Cercetare–Dezvoltare pentru Fizică Tehnică – IFT Iași

ac. **CDI** – Cercetare – Dezvoltare și Inovare

ad. **CNECSDTI** - Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării

Cap. 3. PRINCIPII FUNDAMENTALE DE ETICĂ ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

Cercetătorii trebuie să respecte norme etice stricte și să își desfășoare activitatea în condiții de onestitate, fiabilitate, obiectivitate, imparțialitate și independență, comunicare deschisă, cu aplicarea obligației de diligență, cu corectitudine și responsabilitate pentru viitoarele generații ale științei. Aceste valori constituie temelia unei cercetări responsabile și de încredere, desfășurate fără ingerințe nejustificate – o condiție esențială pentru atingerea excelenței științifice. Pe acest fundament se bazează responsabilitatea cercetătorilor INCDFT-IFT Iași de a acționa cu imparțialitate și de a respecta integral cerințele metodologice.

Cercetătorii din cadrul INCDFT-IFT Iași au obligația de a respecta principiile etice fundamentale și practicile etice consacrate în domeniul (domeniile) lor de activitate, în conformitate cu standardele naționale, sectoriale și instituționale aplicabile.

Toți membrii comunității științifice au responsabilitatea de a respecta și promova următoarele principii:

1. **Onestitate** – Sinceritate și corectitudine în toate etapele cercetării, de la colectarea datelor până la raportarea rezultatelor, pentru a menține încrederea în știință;
2. **Fiabilitate** – Asigurarea calității și consistenței metodelor și datelor utilizate, astfel încât rezultatele să fie replicabile și de încredere;
3. **Obiectivitate** – Studiul și interpretarea datelor și a concluziilor fără influențe personale sau prejudecăți, bazându-se exclusiv pe fapte și dovezi;
4. **Imparțialitate** – Evitarea oricărei influențe subiective în procesul de cercetare, evaluare sau raportare a rezultatelor;
5. **Independență** – Desfășurarea activității de cercetare liberă de presiuni externe sau interese care ar putea afecta integritatea științifică;
6. **Comunicare deschisă** – Promovarea transparenței în schimbul de informații și rezultate, facilitând colaborarea și verificarea de către comunitatea științifică;
7. **Diligență și responsabilitate** – Respectarea standardelor etice și profesionale, evitarea neglijenței, asigurarea calității muncii și asumarea consecințelor pe termen lung ale cercetării asupra societății și mediului;
8. **Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese** – Declararea și gestionarea cu transparență a intereselor personale sau instituționale care ar putea influența obiectivitatea activivății științifice;
9. Cercetătorii au **responsabilitatea de a declara și gestiona cu transparență** orice interes personal, financiar sau instituțional care ar putea influența obiectivitatea activității științifice.
10. **Responsabilitatea față de generațiile viitoare ale științei –** Formarea unei culturi a integrității în cercetare, sprijinirea tinerilor cercetători și promovarea bunelor practici pentru dezvoltarea sustenabilă și etică a științei.

Cap. 4. REGULI ȘI NORME DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ ÎN CERCETARE

4.1. *Reguli și norme de conduită în activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare (CDI):*

a) Cercetătorii au obligația de a prezenta numai rezultate și date autentice, obținute prin metode experimentale, calcule, simulări numerice, analize sau raționamente deductive corecte și verificabile, fiind strict interzisă confecționarea sau falsificarea acestora sub orice formă.

b) Cercetătorii trebuie să asigure integritatea datelor și rezultatelor prin interzicerea strictă a oricărei falsificări, modificări sau manipulări intenționate a datelor experimentale, a celor obținute prin calcule, simulări numerice, analize sau raționamente deductive.

c) Este strict interzisă orice formă de îngreunare, împiedicare sau sabotare deliberată a activității de cercetare, dezvoltare și inovare a colegilor, inclusiv blocarea nejustificată a accesului în spațiile de lucru, deteriorarea sau manipularea aparaturii, echipamentelor, documentelor, programelor informatice, datelor electronice, substanțelor sau materiei vii necesare desfășurării activităților CDI.

d) Toți cercetătorii au obligația de a coopera fără rezerve și de a nu obstrucționa în niciun fel activitatea comisiilor de etică, a comisiilor de analiză sau a CNECSDTI în desfășurarea investigării abaterilor de la normele de bună conduită în activitatea CDI.

e) Toți membrii comunității de cercetare sunt obligați să respecte integral prevederile legale și procedurile instituționale privind buna conduită în activitatea CDI. așa cum sunt stabilite în Codul de etică, regulamentele specifice și deciziile comisiilor de etică, inclusiv aplicarea sancțiunilor decise; nerespectarea acestora constituie abatere disciplinară.

4.2. *Reguli și norme de conduită în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, inclusiv în ceea privește cererile de finanțare depuse în cadrul competițiilor de proiecte organizate din fonduri publice*

a) Plagiatul este interzis în orice formă. Cercetătorii au obligația de a respecta drepturile de autor și proprietatea intelectuală a altor persoane, prin citarea corectă, completă și conformă a tuturor surselor utilizate, indiferent de modul în care au fost preluate informațiile.

b) Autoplagiatul contravine normelor de etică în cercetare și este interzis. Reutilizarea propriilor texte, date sau rezultate deja publicate, fără o menționare clară a sursei și fără o justificare științifică temeinică, este considerată practică neetică.

c) Calitatea de autor al unei publicații științifice trebuie să reflecte fidel contribuțiile reale ale tuturor persoanelor implicate. Este interzisă atât includerea în lista de autori a celor care nu au avut o contribuție semnificativă, cât și excluderea nejustificată a persoanelor care au contribuit substanțial la realizarea lucrării.

d) Includerea unei persoane în lista de autori ai unei publicații fără acordul său expres, informat și documentat este interzisă. Acordarea calității de coautor trebuie realizată numai cu consimțământul explicit al persoanei respective.

e) Publicarea sau diseminarea, fără autorizație, a rezultatelor, ipotezelor, teoriilor sau metodelor științifice încă nepublicate este interzisă. Cercetătorii au obligația de a respecta dreptul de primă publicare al autorilor legitimi și de a păstra confidențialitatea informațiilor până la momentul diseminării oficiale.

f) Este interzisă furnizarea de informații false, incomplete sau înșelătoare privind activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare în cadrul cererilor de finanțare, dosarelor de abilitare sau înscrierii la

concursuri ori examene pentru posturi CDI. Toți candidații trebuie să respecte principiile transparenței, veridicității și onestității în declarațiile și documentele depuse.

4.3. *Reguli și norme de conduită în activitatea de evaluare și monitorizare a activității CDI*

a) Persoanele implicate în procese de evaluare au obligația de a declara în mod complet, corect și la timp orice situație de conflict de interese sau de incompatibilitate. Nedeclararea acestor situații, precum și participarea la evaluări în condiții care încalcă regimul juridic al conflictului de interese sau al incompatibilităților, constituie abatere gravă de la normele de conduită.

b) Este interzisă orice formă de fraudare a procesului de evaluare, inclusiv favorizarea nejustificată a unor candidați, manipularea deliberată a criteriilor de evaluare, intervențiile externe neautorizate sau utilizarea de informații false ori incomplete pentru influențarea rezultatelor evaluării.

c) Evaluatorii au obligația de a păstra confidențialitatea tuturor informațiilor la care au acces în cadrul procesului de evaluare, inclusiv date personale, propuneri de proiecte, conținutul lucrărilor sau identitatea participanților, atât în timpul, cât și după finalizarea procesului de evaluare.

d) Orice formă de discriminare în cadrul proceselor de evaluare este interzisă. Evaluările trebuie realizate exclusiv pe criterii profesionale și științifice, cu respectarea principiilor echității și imparțialității, fără a ține cont de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală ori alte criterii discriminatorii, cu excepția cazurilor justificate prin măsuri afirmative prevăzute de lege.

4.4. *Reguli și norme de conduită în funcțiile de conducere în activitatea CDI*

a) Este interzis abuzul de autoritate pentru a obține, direct sau indirect, calitatea de autor sau coautor al publicațiilor științifice elaborate de persoane aflate în subordine, fără o contribuție reală și semnificativă la conținutul lucrării respective.

b) Cercetătorii care dețin funcții de conducere au obligația de a respecta echitatea și legalitatea în alocarea resurselor. Este interzis abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerații sau alte beneficii materiale din proiecte de cercetare, dezvoltare și inovare conduse sau coordonate de persoane aflate în subordine.

c) Abuzul de autoritate în scopul obținerii de beneficii materiale, salariale sau de autorat în cadrul proiectelor CDI desfășurate de persoane aflate în subordine, în favoarea proprie sau a soțului/soției, rudelor sau afinilor până la gradul al II-lea inclusiv, este strict interzis și contravine normelor de etică profesională.

d) Cercetătorii nu trebuie să își impună în mod abuziv teoriile, conceptele sau rezultatele proprii asupra persoanelor aflate în subordine. Respectarea libertății academice, a gândirii critice și a independenței științifice este o obligație etică fundamentală.

e) Este interzisă orice formă de obstrucționare a activității comisiilor de etică, comisiilor de analiză sau a CNECSDTI în timpul desfășurării investigațiilor referitoare la posibile abateri de la buna conduită științifică, inclusiv prin refuzul de a furniza informații sau documente relevante ori prin intimidarea participanților la proces.

f) Toți membrii comunității științifice au obligația de a respecta integral prevederile legale și procedurile instituționale privind buna conduită în activitatea CDI, așa cum sunt stabilite în Legea nr. 183/2024, Codul de etică, regulamentele interne și hotărârile comisiilor de etică. Nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către organele competente constituie abatere gravă de la responsabilitățile etice.

4.5. *Reguli și norme de conduită privind respectarea ființei și demnității umane, evitarea suferinței animalelor și ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic*

Activitatea de cercetare-dezvoltare și inovare desfășurată în cadrul INCDFT-IFT Iași trebuie să respecte valorile fundamentale ale demnității umane, bunăstării ființelor vii și protejării mediului. În acest sens, personalul implicat în activități CDI are responsabilitatea de a acționa etic și responsabil, conform următoarelor reguli și norme:

a) Respectarea demnității umane - Cercetătorii au obligația de a respecta integritatea fizică și psihică, libertățile fundamentale, drepturile și demnitatea persoanelor implicate direct sau indirect în activitățile de cercetare. Participarea subiecților umani la studii se face exclusiv cu consimțământ informat, liber exprimat, în condiții de confidențialitate și siguranță.

b) Protejarea categoriilor vulnerabile - În orice cercetare care implică minori, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situații de vulnerabilitate sau cu capacitate juridică restrânsă, se vor aplica măsuri suplimentare de protecție, cu aprobarea comisiilor de etică și în conformitate cu legislația națională și internațională.

c) **Evitarea** suferinței animalelor - Cercetătorii care utilizează animale în cercetare au obligația de a aplica principiile celor 3R: **Replacement** (înlocuirea testelor pe animale când este posibil), **Reduction** (reducerea numărului de animale utilizate), și **Refinement** (îmbunătățirea condițiilor și a metodelor pentru a minimiza suferința). Toate experimentele pe animale trebuie să fie aprobate de o comisie de etică și să respecte normele legale privind bunăstarea animalelor.

d) Protecția mediului - Activitățile de cercetare trebuie desfășurate cu responsabilitate față de mediul înconjurător, minimizând impactul negativ asupra ecosistemelor, resurselor naturale și biodiversității. Cercetătorii au obligația de a respecta normele privind prevenirea poluării, gestionarea deșeurilor și utilizarea sustenabilă a resurselor.

e) Obligația de restaurare și compensare - Atunci când cercetarea implică intervenții asupra mediului natural, este obligatorie luarea de măsuri pentru refacerea echilibrului ecologic afectat, inclusiv prin acțiuni de compensare, replantare, depoluare sau alte forme de restaurare.

f) Responsabilitate etică față de generațiile viitoare - Cercetătorii trebuie să promoveze o știință responsabilă care contribuie la dezvoltarea durabilă, protejarea vieții și conservarea patrimoniului natural și biologic pentru generațiile prezente și viitoare.

4.6. *Reguli și norme de conduită în desfășurarea activității comisiei de etică a INCDFT-IFT Iași:*

Componența comisiei de etică este propusă de Consiliul Științific și se aprobă de către conducerea INCDFT-IFT Iași.

Procedurile pe care comisia de etică, respectiv comisia de analiză le desfăşoară în cazul sesizărilor scrise, iniţiate de persoane fizice sau juridice cunoscute, ori în urma autosesizării sunt detaliate în cele ce urmează.Comisia de etică şi comisia de analiză păstrează confidenţială identitatea autorului sesizării.

Comisia de analiză elaborează un raport în termen de 60 de zile de la data primirii sesizării, care se aprobă de către comisia de etică în termen de 30 de zile de la primirea raportului comisiei de analiză, se comunică autorului sesizării în scris şi se face public pe pagina de internet a organizaţiei de cercetare în termen de 10 de zile calendaristice de la data rămânerii definitive a hotărârii comisiei de etică prin necontestare la CNECSDTI sau de la data rămânerii definitive a hotărârii CNECSDTI, prin care s-a soluţionat contestaţia la raportul aprobat de comisia de etică, ori de la data rămânerii

definitive a hotărârii instanţei de judecată, prin care s-a soluţionat cererea de chemare în judecată în contencios administrativ, având ca obiect anularea raportului aprobat de comisia de etică şi/sau a hotărârii CNECSDTI prin care s-a soluţionat contestaţia la raportul aprobat de comisia de etică, după caz.

Termenul prevăzut de 10 zile calendaristice se suspendă pe perioada în care se aşteaptă primirea de puncte de vedere/răspunsuri/documente de la părţile implicate în sesizare.

Raportul rămâne postat pe pagina de internet a organizaţiei de cercetare pe o durată maximă egală cu durata cea mai mare a sancţiunilor adoptate, dar nu mai puţin de 2 ani. În cazul constatării unor abateri de la normele de bună conduită în activitatea CDI, raportul menţionează persoanele vinovate, precum şi una sau mai multe dintre sancţiunile prevăzute la art. 63 din Legea nr. 183/2024. Persoanele vinovate pot fi şi altele în afară de cele menţionate în textul sesizării.

Raportul comisiei de analiză este avizat de către consilierul juridic al organizaţiei de cercetare INCDFT-IFT Iași. Răspunderea juridică pentru hotărârile şi activitatea comisiei de analiză revine INCDFT-IFT Iași.

Raportul comisiei de analiză, aprobat de către comisia de etică, poate fi contestat la CNECSDTI de către persoana sau persoanele găsite vinovate ori de către autorul sesizării. Comisia de analiză va înainta către CNECSDTI întreaga documentaţie care a stat la baza emiterii raportului contestat.
În cazul în care o contestaţie nu a fost înaintată către CNECSDTI în termen de 20 de zile lucrătoare de la data comunicării (termen 10 zile calendaristice conf. art. 62 alin. 3 din Legea nr. 183/2024), sancţiunile stabilite de comisia de analiză sunt puse în aplicare de către conducătorul organizaţiei de cercetare, după caz, în termen de 60 de zile calendaristice de la data comunicării raportului.

Activitatea Comisiei de etică a INCDFT-IFT Iași se desfășoară cu respectarea principiilor independenței, imparțialității, confidențialității și responsabilității, în scopul promovării integrității în cercetare și asigurării unui climat etic în cadrul institutului.

a) ***Independență*** **-** Comisia de etică își desfășoară activitatea în mod autonom, fără a fi supusă influențelor sau presiunilor externe, inclusiv din partea conducerii institutului ori a altor factori interesați. Membrii comisiei trebuie să acționeze exclusiv în spiritul respectării principiilor etice și al promovării integrității în activitatea de cercetare.

b) ***Imparțialitate*** **-** Membrii comisiei trebuie să se abțină de la analizarea sau soluționarea sesizărilor în care se află în situații de conflict de interese (de exemplu: relații de rudenie, subordonare directă, implicare personală în conflict). Orice astfel de situație trebuie declarată în mod deschis și transparent.

c) ***Confidențialitate*** **-** Comisia de etică are obligația de a asigura confidențialitatea identității persoanelor implicate în sesizări, a conținutului documentelor analizate, precum și a deliberărilor interne. Informațiile obținute în cadrul activității comisiei pot fi utilizate strict în scopul examinării și soluționării cazurilor aflate în competența sa.

d) ***Echitate și respect pentru drepturile părților*** **-** Comisia trebuie să asigure o procedură echitabilă, în care toate părțile implicate au posibilitatea să-și exprime punctul de vedere. Orice analiză trebuie să respecte prezumția de bună-credință și dreptul la apărare.

e) ***Responsabilitate și transparență procedurală*** **-** Deciziile comisiei trebuie să fie bine motivate, documentate și formulate în termeni clari. Comisia are responsabilitatea de a contribui la prevenirea abaterilor etice prin formularea de recomandări, ghiduri sau propuneri de îmbunătățire a cadrului etic instituțional.

f) ***Promovarea culturii etice*** **-** Comisia de etică nu are doar un rol reactiv, de soluționare a sesizărilor, ci își exercită și o misiune proactivă în promovarea integrității în activitatea de cercetare. În acest sens, comisia poate desfășura activități precum sesiuni de instruire, consultanță etică, campanii de informare și conștientizare, precum și emiterea de avize prealabile pentru proiecte care implică aspecte sensibile din punct de vedere etic.

g) ***Conformitate cu legislația și politicile naționale și europene*** **-** Comisia își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii nr. 183/2024, cu reglementările Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării CNECSDTI, cu Codul de conduită pentru integritate în cercetare al ALLEA (ALL European Academies), precum și cu principiile Cartei Europene a Cercetătorului și Codului de conduită pentru recrutarea cercetătorilor (HRS4R).

Cap. 5. ABATERI DE LA NORMELE DE BUNĂ CONDUITĂ ÎN CERCETARE

5.1. *Abaterile de la normele de bună conduită în activitatea de cercetare, dezvoltare şi inovare în măsura în care nu constituie infracţiuni potrivit legii penale, includ:*

a) confecţionarea de rezultate sau date şi prezentarea lor ca date experimentale, ca date obţinute prin calcule sau simulări numerice pe calculator sau ca date sau rezultate obţinute prin calcule analitice sau raţionamente deductive;

b) falsificarea de date experimentale, de date obţinute prin calcule sau simulări numerice pe calculator sau de date sau rezultate obţinute prin calcule analitice sau raţionamente deductive;

c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activităţii CDI a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spaţiile de cercetare, dezvoltare şi inovare, prin avarierea, distrugerea sau manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanţelor organice sau anorganice sau a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităţilor CDI;

d) obstrucţionarea activităţii unei comisii de etică, a unei comisii de analiză sau a CNECSDTI, în cursul unei analize a unor abateri de la buna conduită în activitatea CDI din subordine;

e) nerespectarea prevederilor şi procedurilor legale destinate respectării normelor de bună conduită în activitatea CDI prevăzute în Legea nr. 183/2024, în Codul de etică, în regulamentul de organizare şi funcţionare a INCDFT-IFT Iași, inclusiv nepunerea în aplicare a sancţiunilor stabilite de către comisia de etică sau de către CNECSDTI.

5.2. *Abaterile de la norme de conduită în activitatea de comunicare, publicare, diseminare şi popularizare ştiinţifică, inclusiv în ceea priveşte cererile de finanţare depuse în cadrul competiţiilor de proiecte organizate din fonduri publice, în măsura în care nu constituie infracţiuni potrivit legii penale, includ:*

a) plagiatul;

b) autoplagiatul;

c) includerea în lista de autori a unei publicaţii ştiinţifice a unuia sau mai multor coautori care nu au contribuit semnificativ la publicaţie sau excluderea unor coautori care au contribuit semnificativ la publicaţie;

d) includerea în lista de autori a unei publicaţii ştiinţifice a unei persoane fără acordul acesteia;

e) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii sau metode ştiinţifice nepublicate;

f) introducerea de informaţii false referitoare la activitatea CDI în cererile de granturi sau de finanţare, în dosarele de candidatură pentru abilitare sau în dosarele de înscriere la concurs sau examen pentru posturi de cercetare, dezvoltare şi inovare.

5.3. *Abaterile de la normele de bună conduită în activitatea de evaluare şi monitorizare instituţională a cercetării, dezvoltării şi inovării, de evaluare şi monitorizare de proiecte de cercetare, dezvoltare şi inovare şi de evaluare a persoanelor în vederea acordării de grade, titluri, funcţii, premii, distincţii, sporuri, atestate sau certificate în activitatea CDI, în măsura în care nu constituie infracţiuni potrivit legii penale, includ:*

a) nedezvăluirea situaţiilor de conflicte de interese sau incompatibilităţi sau încălcarea regimului juridic al conflictului de interese şi al incompatibilităţilor în realizarea sau participarea la evaluări;

b) fraudarea evaluării;

c) nerespectarea confidenţialităţii în evaluare;

d) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepţia măsurilor afirmative prevăzute de lege.

5.4. *Abaterile de la normele de bună conduită în funcţiile de conducere în activitatea CDI, în măsura în care nu constituie infracţiuni potrivit legii penale, includ:*

a) abuzul de autoritate pentru a obţine calitatea de autor sau coautor al publicaţiilor persoanelor din subordine;

b) abuzul de autoritate pentru a obţine salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare, dezvoltare şi inovare conduse sau coordonate de persoane din subordine;

c) abuzul de autoritate pentru a obţine calitatea de autor sau coautor al publicaţiilor persoanelor din subordine sau pentru a obţine salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soţi, afini sau rude până la gradul al II-lea inclusiv;

d) abuzul de autoritate pentru a impune nejustificat propriile teorii, concepte sau rezultate asupra persoanelor din subordine;

e) obstrucţionarea activităţii unei comisii de etică, a unei comisii de analiză sau a CNECSDTI, în cursul unei analize a unor abateri de la buna conduită în activitatea CDI din subordine;

f) nerespectarea prevederilor şi procedurilor legale destinate respectării normelor de bună conduită în activitatea CDI prevăzute în Legea nr. 183/2024, în Codul de etică, în codurile de etică pe domenii, în regulamentele de organizare şi funcţionare a organizaţiilor de cercetare, respectiv în cartele universitare, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancţiunilor stabilite de către comisiile de etică sau de către CNECSDTI.

5.5. *Abaterile de la normele de bună conduită prevăzute privind respectarea fiinţei şi demnităţii umane, evitarea suferinţei animalelor şi ocrotirea şi refacerea mediului natural şi a echilibrului ecologic sunt detaliate în Codul de etică sau în codurile de etică pe domenii, elaborate în conformitate cu prevederile art. 57 lit. a) şi b) din Legea nr. 183/2024.*

5.6. *Următoarele situaţii pot, de asemenea, să atragă răspunderea etică prin asociere pentru abateri de la buna conduită în activitatea CDI:*

a) cunoaşterea abaterilor săvârşite de alţii şi nesesizarea comisiei de etică sau a CNECSDTI;

b) coautoratul publicaţiilor conţinând date falsificate sau confecţionate;

c) neîndeplinirea obligaţiilor legale şi contractuale, inclusiv a celor aferente contractului de mandat sau contractelor de finanţare, în exercitarea funcţiilor de conducere sau de coordonare a activităţilor CDI.

5.7. *Abaterile de la normele de bună conduită în desfășurarea activității comisiei de etică, în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, includ neîndeplinirea obligațiilor legale de către comisia de etică de la nivelul organizației de cercetare.*

5.8. *Abaterile grave de la buna conduită în activitatea CDI sunt următoarele:*

a) plagierea rezultatelor sau publicaţiilor altor autori;

b) confecţionarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;

c) introducerea de informaţii false în solicitările de granturi sau de finanţare.

5.9. Datele contradictorii, diferențele de concepție teoretică, experimentală sau de practică, erorile materiale de citare, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării, dezvoltării și inovării și nu constituie abateri de la buna conduită

Cap. 6 CONFLICT DE INTERESE ȘI COLABORĂRI EXTERNE

6.1. În sensul Legii nr. 183/2024 privind Statutul personalului de cercetare – dezvoltare și inovare, conflict de interese reprezintă următoarele situații:

a) ocuparea concomitentă de funcții de către persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, astfel încât fiecare să se afle față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași organizație de cercetare;

b) participarea în calitate de membru în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs, în situația în care decizia afectează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv;

c) participarea în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, a persoanelor care au calitatea de soț/soție, rudă sau afin până la gradul al III-lea inclusiv;

d) participarea unei persoane, care are calitatea de membru în comisii sau consilii ale ministerului de resort, la analizarea unei situații care are legătură cu organizația de cercetare din care face parte ca membru al comunității de cercetare;

e) alte situații specifice stabilite în acte normative aplicabile unor proceduri de evaluare, inclusiv în pachetele de informații ale unor competiții de proiecte, cu respectarea reglementărilor legale în vigoare.

6.2. O persoană nu poate participa în mod direct, ca expert evaluator, sau indirect, prin luarea de decizii nominale de selecție directă sau excludere a experților evaluatori însărcinați cu evaluarea unei organizații de cercetare, unui proiect, unei oferte sau unui candidat, dacă respectiva persoană face

parte din lista de personal a organizației de cercetare, proiectului sau a ofertei evaluate sau a altor proiecte sau oferte depuse spre finanțare în cadrul aceleiași linii de finanțare, licitații sau cereri de ofertă sau dacă se află în următoarea relație cu candidatul sau cu persoanele din lista de personal a proiectelor, ofertelor sau organizațiilor de cercetare evaluate: sunt soți, afini sau rude până la gradul al II-lea inclusiv.

6.3. În sensul Legii nr. 183/2024, lista de personal a unui proiect sau a unei oferte este constituită din persoanele nominalizate în propunerea de proiect sau în oferta supusă evaluării, inclusiv directorul de proiect, şi, în cazul proiectelor realizate în parteneriat între mai multe organizaţii de cercetare, din responsabilii de proiect.

6.4. În cadrul INCDFT-IFT Iași, angajații au următoarele obligații privind evitarea conflictelor de interese:

- Să evite orice situație care implică sau poate genera conflicte între interesele personale și cele ale institutului;
- Să declare imediat orice posibil conflict de interese cunoscut sau suspectat;
- Să nu permită ca loialitatea, obiectivitatea și sarcinile de serviciu să fie compromise de interese personale ori relații de natură familială, financiară sau profesională;
- Să acționeze întotdeauna în interesul INCDFT-IFT Iași în relațiile cu terți, parteneri sau instituții externe.

6.5. Activități externe și compatibilitate:

a) Cercetătorii și ceilalți angajați ai INCDFT-IFT Iași pot desfășura activități științifice, didactice, de evaluare sau consultanță în afara institutului, numai în condițiile legii și cu informarea prealabilă și acordul scris al conducerii institutului, conform procedurii interne.

b) Este interzisă implicarea neautorizată în proiecte, colaborări sau activități externe care:

- utilizează resursele, datele sau infrastructura INCDFT-IFT Iași fără aprobare;
- se suprapun cu timpul de lucru sau afectează sarcinile de serviciu;
- generează conflicte de interese reale sau potențiale;
- compromit imparțialitatea cercetării sau interesele institutului;
- creează situații de concurență neloială față de activitățile sau proiectele institutului.

6.6. Mecanismul de gestionare a conflictelor de interese:

a) Orice angajat al INCDFT-IFT Iași care constată existența unui conflict de interese are obligația de a-l semnala în scris conducerii institutului și/sau Comisiei de etică.

b) Comisia de etică analizează situația și formulează o recomandare scrisă privind aprobarea, respingerea sau aplicarea unor măsuri de evitare a conflictului.

d) Decizia finală se comunică persoanei implicate și se înregistrează și arhivează la Comisia de etică și/sau la conducerea INCDFT-IFT Iași.

e) Nedeclararea unui conflict de interese cunoscut, implicarea neautorizată în activități externe sau influențarea deciziilor în scop personal reprezintă abateri grave de la normele de etică și pot atrage măsuri disciplinare conform legii și regulamentelor aplicabile.

f) Orice persoană poate sesiza în scris Comisia de etică a INCDFT-IFT Iași în legătură cu potențiale abateri de la normele de integritate și conduită profesională, conform Regulamentului de organizare și funcționare al Comisiei.

Cap. 7 SANCȚIUNI

7.1. Pentru abaterile constatate de la buna conduită în activitatea CDI, **conducerea INCDFT-IFT Iași** aplică personalului CDI una sau mai multe dintre următoarele sancțiuni cu respectarea prevederilor art. 62 din Legea nr. 183/ 2024, în funcţie de gravitatea faptelor şi de săvârşirea anterioară a unor fapte similare:

a) avertisment scris;

b) retragerea definitivă şi/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;

c) diminuarea salariului de bază cu cel mult 20%, pe o perioadă de maximum 6 luni, cumulat, când este cazul, cu indemnizaţia de conducere, de îndrumare şi de control şi sporurile aferente funcţiei de cercetare-dezvoltare;

d) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, între un an şi 5 ani, a dreptului de înscriere la un examen sau la un concurs pentru obţinerea unui grad profesional superior ori a unei funcţii de conducere, de îndrumare şi control sau ca membru în comisii de examen sau concurs;

e) destituirea din funcţia de conducere din organizaţia de cercetare;

f) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

7.1.1. În cazurile prevăzute la 7.1 lit. a) – e) Comisia de etică va înainta către Directorul General Procesul Verbal al cercetării efectuate, cuprinzând şi propunerea de sancţionare. Măsurile vor fi dispuse prin Decizie a Directorului General.

7.1.2. În cazul prevăzut la 7.1 lit. e) Directorul General va dispune prin Decizie, conform procedurii reglementate de Legea nr. 53/2003 cu completările şi modificările ulterioare, efectuarea unei cercetări disciplinare prealabile.

7.2. Pentru abaterile de la buna conduită în activitatea CDI ale personalului CDI, prevăzute în Legea nr. 183/2024, precum şi de către alte categorii de personal din mediul public sau privat, ce beneficiază de fonduri publice de cercetare-dezvoltare, constatate şi dovedite, **CNECSDTI propune**, în funcţie de aplicarea uneia sau mai multora dintre următoarele sancţiuni, în funcţie de gravitatea faptelor şi de săvârşirea anterioară a unor fapte similare:

a) avertisment scris;

b) retragerea definitivă şi/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;

c) retragerea gradului profesional de cercetare-dezvoltare obţinut în urma încălcării normelor de bună conduită, constatată de instanţa de contencios administrativ competentă, în urma sesizării acesteia în vederea anulării actului administrativ prin care a fost acordat gradul profesional de cercetare-dezvoltare;

d) destituirea din funcţia de conducere/calitatea de membru al comisiei de etică din organizaţia de cercetare;

e) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă, în cazul comiterii unei noi abateri disciplinare înainte de împlinirea termenului de prescripţie al sancţiunii anterioare;

f) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanţare din fonduri publice destinate activităţii CDI;

g) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între un an şi 5 ani, a dreptului de a se înscrie la un examen pentru obţinerea unui grad profesional superior sau la un concurs pentru ocuparea unei funcţii superioare sau a unei funcţii de conducere, de îndrumare şi de control, ca membru în comisii de examen sau de concurs ori ca membru în organisme consultative ale ministerului de resort;

h) excluderea persoanei/persoanelor respective din echipa de realizare a proiectului;

i) oprirea finanţării proiectului;

j) oprirea finanţării proiectului, cu obligativitatea returnării fondurilor.

7.2.1. În vederea aplicării prevederilor alin. 7.2 lit. c), ordonatorul de credite în coordonarea căruia se află organizaţia de cercetare în care este angajată persoana care a săvârşit abaterea de la buna conduită în activitatea de CDI, în termen de 30 de zile de la primirea propunerii din partea CNECSDTI, formulează acţiune în contencios administrativ, în vederea anulării ordinului de ministru sau a deciziei conducătorului organizaţiei de cercetare de acordare a gradului profesional de cercetare-dezvoltare, dacă ordinul, respectiv decizia a intrat în circuitul civil şi a născut drepturi subiective garantate de lege.

7.2.2. În termen de 30 de zile de la primirea propunerii din partea CNECSDTI, ministrul ministerului de resort dispune revocarea ordinului ministrului de acordare a gradului profesional de cercetare-dezvoltare, respectiv conducătorul organizaţiei de cercetare dispune, prin decizie, revocarea deciziei de acordare a gradului profesional de cercetare -dezvoltare, dacă nu a intrat în circuitul civil şi nu a născut drepturi subiective garantate de lege.

7.2.3. Sancţiunile prevăzute la alin. 7.2 sunt puse în aplicare în termen de 30 de zile de la data emiterii hotărârii, după caz, de către: ministerul de resort, conducătorii autorităţilor contractante care asigură finanţarea din fonduri publice destinată cercetării-dezvoltării, conducătorii organizaţiilor de cercetare sau alte organisme ori persoane îndreptăţite legal pentru aceasta.

7.2.4. Este interzisă înscrierea la concurs sau examen pentru ocuparea unor posturi corespunzătoare funcţiilor şi gradelor profesionale ale personalului CDI de către persoane cu privire la care s-a dovedit că au săvârşit una dintre abaterile grave de la buna conduită în activitatea CDI, prevăzute la art. 52 alin. (8) din Legea nr. 183 / 2024 (Cap. 5.8 din prezentul Cod etic) stabilite în ultimii 3 ani anteriori înscrierii la concursul de încadrare în sistemul de cercetare sau la examenul de promovare pe un grad profesional superior.

Sancţionarea abaterilor de la buna conduită în activitatea CDI este supusă termenelor de prescripţie extinctivă sau de decădere, prevăzute de legislaţia în vigoare.

7.3. Pentru abaterile de la buna conduită în activitatea CDI se aplică sancţiunile disciplinare prevăzute în Codul de etică, precum şi sancţiunile prevăzute de Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenţie, republicată, cu modificările ulterioare, de Legea nr. 129/1992 privind protecţia desenelor şi modelelor, republicată, şi de Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor şi drepturile conexe, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

Cap. 8. NORME SPECIFICE DE ETICĂ ȘI BUNĂ CONDUITĂ ÎN ACTIVITATEA DE CERCETARE DIN DOMENIUL FIZICII ȘI AL ȘTIINȚELOR NATURII

8.1. Activitatea de cercetare în domeniul fizicii și al științelor naturii se desfășoară pe baza principiilor verificabilității, reproductibilității și trasabilității rezultatelor, cu utilizarea unor metode experimentale, teoretice și numerice validate de comunitatea științifică.
8.2. Personalul CDI are obligația de a asigura păstrarea documentației primare aferente activităților de cercetare, inclusiv caiete de laborator, fișiere electronice, baze de date, rezultate experimentale, modele și coduri sursă, pe durata prevăzută de legislația aplicabilă și de reglementările interne ale institutului.
8.3. În activitățile care implică simulări numerice, modelare computațională, prelucrarea avansată a datelor și utilizarea infrastructurilor digitale, cercetătorii au obligația de a documenta parametrii utilizați, versiunile aplicațiilor software și metodologia de calcul, astfel încât rezultatele obținute să poată fi reproduse și validate independent.
8.4. Utilizarea infrastructurii de cercetare, a laboratoarelor, instalațiilor experimentale, echipamentelor și resurselor informatice ale INCDFT-IFT Iași se realizează exclusiv în scopuri profesionale, cu respectarea normelor privind securitatea și sănătatea în muncă, securitatea informațiilor și protecția mediului.
8.5. Cercetătorii au obligația de a respecta normele privind proprietatea intelectuală și industrială, precum și regimul informațiilor confidențiale și al rezultatelor susceptibile de protecție prin brevet, înainte de publicarea sau diseminarea acestora.
8.6. Utilizarea sistemelor de inteligență artificială, inclusiv a instrumentelor de generare automată de conținut, analiză de date, modelare sau simulare, este permisă numai în condițiile asigurării transparenței și asumării responsabilității de către cercetător. Conținutul generat sau asistat de sisteme de inteligență artificială trebuie verificat și validat înainte de utilizare în produse științifice, iar utilizarea acestora va fi declarată atunci când contribuția lor este semnificativă.
8.7. Este interzisă utilizarea sistemelor de inteligență artificială pentru fabricarea, falsificarea sau manipularea rezultatelor științifice, pentru atribuirea nejustificată a paternității unor lucrări ori pentru disimularea contribuției reale a autorilor.
8.8. Personalul CDI are obligația de a promova accesul deschis la rezultatele cercetării, în condițiile legislației aplicabile și ale obligațiilor asumate prin contractele de finanțare, cu respectarea cerințelor privind protecția proprietății intelectuale și a informațiilor confidențiale.
8.9. În activitățile de comunicare și popularizare a științei, cercetătorii trebuie să prezinte informațiile într-o manieră obiectivă, accesibilă și fundamentată științific, evitând exagerarea rezultatelor, formularea unor concluzii speculative sau inducerea în eroare a publicului.
8.10. Cercetătorii care coordonează activități CDI au obligația de a sprijini dezvoltarea profesională a tinerilor cercetători, de a promova mentoratul și de a contribui la consolidarea unei culturi organizaționale bazate pe integritate, colaborare și excelență științifică.
8.11. Normele prevăzute în prezentul capitol se completează cu dispozițiile Legii nr. 183/2024, ale Ordinului MEC nr. 6886/2025, ale Ordinului MEC nr. 6905/2025 privind aprobarea codurilor de etică pe domenii CDI, ale Codului european de conduită pentru integritatea în cercetare (ALLEA), precum și cu celelalte acte normative și reglementări interne aplicabile.

Cap. 9 PREVEDERI FINALE

Codul de etică va fi difuzat în toate laboratoarele și compartimentele INCDFT-IFT Iași, iar conducerea va lua măsurile necesare pentru a se asigura că personalul din subordine cunoaște și respectă prevederile Codului.

Prezentul Cod de Etică completează prevederile Regulamentului de Ordine Interioară al Institutului. Comisia de etică elaborează și propune modificarea sau completarea prezentului Cod ori de câte ori intervin modificări legislative sau atunci când apreciază că este necesară actualizarea acestuia. Modificările și completările se aprobă prin aceeași procedură prevăzută pentru adoptarea prezentului Cod.

Prezentul Cod de etică și conduită în activitatea de cercetare a fost elaborat de Comisia de etică, avizat de Consiliul Științific și aprobat prin Decizia Directorului General nr. ...../.....

Prezentul Cod de Etică și Integritate intră în vigoare la data aprobării lui de către Directorul General al INCDFT-IFT Iași.

Întocmit: **Comisie de Etică**
Președinte – CS I Firuța BORZA
Membru – CS I Tibor-Adrian ÓVÁRI
Membru – CS II Marian GRIGORAȘ
Membru – CS II Dumitru-Daniel HEREA
Membru – CS III Mihai ȚIBU

Vizat pentru conformitate,
Consilier juridic
Andreea BORHAN